

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ

เรื่อง แนวปฏิบัติในการขอจริยธรรมการวิจัยในคน สำหรับวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ และดุขุฎีนิพนธ์
ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘

ตามที่มหาวิทยาลัยทักษิณมีนโยบายในการยกระดับคุณภาพการวิจัยให้ได้มาตรฐาน โดยจัดทำมาตรฐานการดำเนินงานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนของมหาวิทยาลัยทักษิณขึ้น สำหรับเป็นมาตรฐานในการดำเนินงานด้านการวิจัย ประกอบกับประกาศบัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติในการทำและสอบวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖ และประกาศบัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติในการทำและสอบการค้นคว้าอิสระของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖ กำหนดให้การยื่นขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนสำหรับวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ และดุขุฎีนิพนธ์ ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัยและข้อกำหนดของมหาวิทยาลัย นั้น

เพื่อให้การขอจริยธรรมการวิจัยในคน สำหรับวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ และดุขุฎีนิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คล่องตัว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยทักษิณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับคำสั่งสภามหาวิทยาลัยทักษิณ ที่ ๓๘/๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๘ และคำสั่งมหาวิทยาลัยทักษิณ ที่ ๐๕๓๘/๒๕๖๗ เรื่อง มอบอำนาจและภารกิจให้คณบดีปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ บัณฑิตวิทยาลัยโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในการประชุมสมัยสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘ จึงออกประกาศไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ เรื่อง แนวปฏิบัติในการขอจริยธรรมการวิจัยในคน สำหรับวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ และดุขุฎีนิพนธ์ ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ยื่นขอจริยธรรมการวิจัยในคน ตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เป็นต้นไป ประกาศอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๓ การขอจริยธรรมการวิจัยในคน สำหรับวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ และดุขุฎีนิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ให้ใช้แนวทางตามประกาศฉบับนี้ โดยสามารถยื่นขอต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนของมหาวิทยาลัยทักษิณ หรือของสถาบันอื่นที่มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าของมหาวิทยาลัยทักษิณ

ข้อ ๔ โครงการวิจัยในคนด้านพฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน โดยเฉพาะโครงการต่อไปนี้

๔.๑ โครงการวิจัยที่กระทำต่อคนไม่ว่ากระทำต่อร่างกาย จิตใจ เซลล์ส่วนประกอบของเซลล์ สารพันธุกรรม สิ่งส่งตรวจ เนื้อเยื่อ หรือสารคัดหลั่งของบุคคล

๔.๒ โครงการทดลองทางพฤติกรรมศาสตร์ จิตวิทยา หรือศาสตร์อื่นๆ เพื่อสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมการวิจัย แต่ให้หมายความรวมถึงการสังเกตพฤติกรรมในชุมชนหรือในสังคม เป็นการทั่วไป โดยวิธีการเก็บข้อมูลนั้นไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

๔.๓ โครงการวิจัยข้อมูลที่บ้านทึบในเวชระเบียน หรือข้อมูลด้านสุขภาพเกี่ยวกับบุคคล ซึ่งสามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

๔.๔ โครงการวิจัยที่หาในผู้เข้าร่วมการวิจัยที่มีความเปราะบางหรือเป็นผู้เยาว์ที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์

๔.๕ โครงการวิจัยที่ศึกษาการบังคับใช้กฎหมายหากข้อมูลรั่วไหลผู้เข้าร่วมการวิจัยอาจถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย

๔.๖ โครงการวิจัยที่อาจมีผลกระทบต่อชื่อเสียงของผู้เข้าร่วมการวิจัย

๔.๗ โครงการวิจัยที่อาจส่งผลให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยถูกเลิกจ้าง เสียดสิทธิตามสัญญา หรือผลประโยชน์บางประการ หรือกระทบต่อสถานภาพการเงิน หรือสถานภาพทางสังคม หรือครอบครัวของผู้เข้าร่วมการวิจัย

๔.๘ โครงการวิจัยอื่นที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ประกาศกำหนด

ข้อ ๕ โครงการวิจัยในคนด้านพฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน ตามรูปแบบดังต่อไปนี้

๕.๑ โครงการวิจัยที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน แบบเต็มรูปแบบ (Full Board Review)

โครงการวิจัยแบบเต็มรูปแบบ หรืออาจเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า โครงการวิจัยแบบเต็มคณะ (Full Committee Review หรือ Convened Meeting) เป็นโครงการวิจัยที่มีความเสี่ยงเกินกว่าความเสี่ยงต่ำ (Minimal Risk) และ/หรือเกี่ยวข้องกับกลุ่มเปราะบาง เช่น

(๑) การวิจัยที่มีการศึกษาในกลุ่มเปราะบาง เช่น มีการศึกษาในกลุ่มเด็ก ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ ผู้พิการ นักโทษ เพศทางเลือก ผู้ประกอบอาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น

(๒) การวิจัยเป็นประเด็นอ่อนไหวอันอาจนำมาสู่ความขัดแย้งในสังคม ความแตกแยก หรืออื่นๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อสังคม

(๓) การวิจัยที่อาจนำมาสู่การถูกจับกุมหรือได้รับการลงโทษทางอาญาและ/หรือวินัยของผู้เข้าร่วมการวิจัย เช่น การคอร์ปชั่นของข้าราชการ เป็นต้น

(๔) การวิจัยในประเด็นที่เสี่ยงต่อการถูกทำร้ายร่างกาย หรือถูกฆาตกรรม

(๕) การวิจัยในประเด็นที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสุขภาพจิต เช่น วิตกกังวล ซึมเศร้า

เป็นต้น

๕.๒ โครงการวิจัยที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน แบบเร่งรัด/เร็ว (Expedited Review)

โครงการวิจัยแบบเร่งรัด เป็นโครงการวิจัยที่มีความเสี่ยงไม่เกินกว่าความเสี่ยงต่ำ หรือไม่เกินอันตรายขั้นต่ำ (Minimal Risk/ Minimal Harm) ต่อผู้เข้าร่วมวิจัยและชุมชน งานวิจัยที่เข้าข่ายแบบเร่งรัด เช่น

(๑) งานวิจัยที่มีการสัมภาษณ์เชิงลึก และ/หรือการสนทนากลุ่ม และ/หรือตอบแบบสอบถาม ซึ่งอาจเสี่ยงต่อการละเมิดความเป็นส่วนตัว และอาจเปิดเผยความลับของผู้เข้าร่วมการวิจัย แม้ว่าผู้วิจัยจะมีมาตรการและวิธีป้องกันอย่างเหมาะสมก็ตาม

(๒) งานวิจัยเอกสารและ/หรือผสมผสานกับการใช้วิธีทางประวัติศาสตร์บอกเล่าเรื่อง (Oral History) เกี่ยวกับบุคคลสำคัญที่มีชื่อเสียง ซึ่งเป็นที่รู้จักทั้งในอดีตและปัจจุบัน อาจส่งผลกระทบต่อการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจหรือความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

(๓) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านหรือผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องพื้นถิ่นที่เป็นสิ่งล้ำค่าทางภูมิปัญญา

(๔) งานวิจัยที่ใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากบันทึกส่วนตัวของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เผยแพร่ต่อสาธารณชนแล้ว และ/หรือข้อมูลปฐมภูมิที่ยังไม่เคยแพร่มาก่อน และเนื้อหาของข้อมูลนั้นเกี่ยวข้องกับการวิพากษ์/วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

(๕) งานวิจัยด้านศิลปะหรือศิลปะการแสดงทุกแขนงที่เนื้อหาสาระของเรื่องที่น่าสนใจจัดแสดงเป็นเรื่องเกี่ยวกับบุคคลที่เสี่ยงต่อการละเมิดศีลธรรม หรือเป็นการปลุกกระตมในสิ่งที่คนในสังคมไม่พึงประสงค์

(๖) งานวิจัยที่เป็นการศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับบรรณนิยม ในกลุ่มบุคคลที่ต่างอาชีพ ต่างสถานะ ต่างเชื้อชาติ ต่างเพศ ต่างวัย ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรูป รส กลิ่น หรือสัมผัส หรือสิ่งอื่นที่อาจส่งผลกระทบต่อร่างกายหรือจิตใจของผู้เข้าร่วมวิจัย

(๗) งานวิจัยที่เกี่ยวกับภาษาศาสตร์ในกลุ่มบุคคลทั่วไป เช่น การออกเสียง หรือการต้องใช้อุปกรณ์ในการทดลองเกี่ยวกับการรับรู้เสียงในภาษา เป็นต้น

๕.๓ โครงการวิจัยที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนแบบยกเว้น (Exemption) หรืออาจได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนแบบดังกล่าว โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาและประธานกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร

โครงการวิจัยลักษณะนี้เป็นโครงการวิจัยที่มีความเสี่ยงน้อยมาก หรือไม่มีโอกาสที่จะเกิดอันตรายต่อผู้เข้าร่วมวิจัยและไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเปราะบาง ซึ่งงานวิจัยที่เข้าข่ายแบบยกเว้น เช่น

(๑) โครงการวิจัยซึ่งมิได้กระทำต่อร่างกาย จิตใจ เซลล์ ส่วนประกอบของเซลล์ สารพันธุกรรมสิ่งส่งตรวจ เนื้อเยื่อ สารคัดหลั่งของบุคคล

(๒) โครงการวิจัยข้อมูลที่บันทึกในเวชระเบียนหรือข้อมูลด้านสุขภาพของผู้รับการวิจัย บรรดาซึ่งเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

(๓) โครงการวิจัยที่ออกแบบสอบถาม สัมภาษณ์หรือสังเกตผู้รับการวิจัยซึ่งมิได้กระทำต่อหรือมีผลต่อร่างกาย จิตใจ เซลล์ ส่วนประกอบของเซลล์ สารพันธุกรรม สิ่งส่งตรวจ เนื้อเยื่อ สารคัดหลั่ง สุขภาพหรือพฤติกรรม ทั้งนี้ ซึ่งไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

(๔) โครงการวิจัยเกี่ยวกับการทดสอบคุณภาพ รสชาติอาหาร หรือการยอมรับของผู้บริโภค หากอาหารนั้นไม่มีสิ่งเจือปนของสารปรุงแต่งที่ไม่ได้รับการรับรองตามกฎหมายหรืออาหารนั้นไม่มีสารอันตรายเกินระดับความปลอดภัยตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

(๕) โครงการวิจัยซึ่งมีการสังเกตพฤติกรรมในชุมชนหรือในสังคมเป็นการทั่วไป โดยวิธีการเก็บข้อมูลนั้นไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

(๖) โครงการวิจัยที่เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนหรือการประเมินผลการเรียนการสอนซึ่งไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

(๗) โครงการวิจัยที่นอกเหนือจาก ๕.๑ และ ๕.๒

ข้อ ๖ การวิจัยที่กระทำในบุคคลที่มีความเปราะบางหรือผู้เยาว์ที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี บริบูรณ์ ต้องขอความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ของผู้นั้นตามกฎหมายและตามหลักเกณฑ์ที่ กสว. ประกาศกำหนด

ข้อ ๗ การวิจัยที่กระทำเกี่ยวกับผู้เสียชีวิตจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้จัดการมรดกหรือทายาท และห้ามมิให้กระทำการวิจัยดังกล่าวหากขัดกับเจตนาที่ได้ทำเป็นหนังสือของผู้เสียชีวิตนั้น

ข้อ ๘ การวิจัยในคนตามแนวทางนี้ต้องดำเนินการให้ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการและกฎหมายอื่น

ข้อ ๙ ให้หนังสือระดับบัณฑิตศึกษายื่นขอจริยธรรมการวิจัยในคน ภายหลังจากได้รับเอกสารแบบอนุมัติเค้าโครงการกรณีวิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์ และเอกสารแบบเสนอชื่อเรื่องและอาจารย์ที่ปรึกษากรณีการค้นคว้าอิสระ ทั้งนี้ ให้หนังสือส่งหนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน หรือหลักฐานที่ได้รับการยกเว้นต่อบัณฑิตวิทยาลัยพร้อมเอกสารยื่นขอสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ และดุษฎีนิพนธ์ ในภาคเรียนที่ประสงค์จะสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๑๐ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามประกาศนี้ กรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามประกาศนี้หรือที่มีได้ระบุไว้ในประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้วินิจฉัยหรือตีความและให้คำวินิจฉัยนั้นถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๙

<<tsuSign๐๑>>

(อาจารย์ ดร.ศุภชัย สัตยานุรักษ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติหน้าที่แทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยทักษิณ